

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzARB
muammolari

1/S-son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

Nº S/1 (5) - 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahamatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imam Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanova – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti; Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizzon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy kengashi huzuridagi Sudyalar oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqanddavlatuniversiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna- psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasи mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti; Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islam akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

"Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzARB muammolari" elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Мадримов Фархат Махсембаевич</i> СОЦИАЛЬНАЯ ПОЛИТИКА В КАРАКАЛПАКСТАНЕ В 1920-1924 ГОДАХ	12-18
<i>Алимджанов Бахтиёр Абдиҳакимович</i> АНТРОПОЛОГИЯ ИМПЕРСКОЙ ВЛАСТИ: ХАКЕНТСКИЕ ЗЕМЛИ И АДВОКАТ С. ЛАПИН	19-23
<i>Чориев Шохрух Холтура угли</i> ИСТОРИОГРАФИЯ БАНКОВСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ТУРКЕСТАНСКОГО ГЕНЕРАЛ- ГУБЕРНАТОРСТВА В 40-90-Е ГОДЫ XX ВЕКА	24-35
<i>Najmuddinov Boburmirzo Zuhriddin o'g'li</i> SOVET HOKIMIYATINING 1917-1943-YILLARIDA O'ZBEKISTON SSR DA AMALGA OSHIRGAN DINIY SIYOSATI	36-43
<i>Esonova Nilufar</i> SANOAT SOHASIDA XALQARO HAMKORLIK MUNOSABATLAR TARIXINING O'RGANILISHI: TAHLIL VA NATIJALAR (1991-2018-YILLAR)	44-47
<i>Qarshiyev Ahmad, Jumayev Abdimo'min, Bebitov Maqsud</i> DENOV BEKLIGIDA MAVJUD JOY NOMLARIGA OID MULOHAZALAR	48-55
<i>Qurbanov Abbos</i> MUSTAQILLIKNING DASTLABKI YILLARIDA QASHQADARYODA YENCIL SANOAT SOHASIDA AMALGA OSHIRILGAN ISLOHOTLAR VA ULARNING NATIJALARI	56-59
<i>Abduraimova Sabohat Ergash qizi</i> BUXORO AMRLIGI DAVRIDA CHIROQCHI BEKLIGI AHOLISINING TURMUSH TARZI	60-65

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Karjavova Xurshida Abdumalikovna</i> MAHALLA INSTITUTINING IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	66-73
<i>Pardayev Erkin Egamberdi o'g'li</i> XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA SIFATNI BOSHQARISHNING INNOVATSION USULLARI	74-82
<i>Palvanbayev Umidbek O'ktam o'g'li</i> O'ZBEKISTON POCHTA BOZORIDA XUSUSIY POCHTA KORXONALARINING TUTGAN O'RNI (BTS, DMS, EMU POCHTALARI MISOLIDA)	83-86
<i>Чинорова Шаҳодат Мансур кизи, Нормуродов Ҳусан Эшмаҳматовиҷ</i> ЗНАЧЕНИЕ ТАРГЕТИРОВАНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В РАЗВИТИИ РЕГИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ	87-93
<i>Gabriel Ayodeji Ogunmola</i> GREEN BONDS: FINANCING RESOURCE CONSERVATION FOR A SUSTAINABLE FUTURE IN FARMING IN UZBEKISTAN	94-108

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Rashidova Dilfuza Ganievna</i>	
XIX ASR O'ZBEK SHOIRALARINING IJODIDA GUMANISTIK G'OYALAR VA IJTIMOIY-FALSAFIY QARASHLAR	109-113
<i>Ochilova Nigora Ruzimuratovna</i>	
GENDER TENGLIGINI TA'MINLASHNING IQTISODIY-IJTIMOIY OMILLARI	114-118
<i>Samadov Jonmurod</i>	
JALOLIDDIN RUMIY ASARLARIDA FALSAFIY TUSHUNCHALAR VA ULARNING ILMIY-METODOLOGIK TAHLILI	119-123
<i>Kdirbaev Baxadir Berdaxovich</i>	
AXBOROT JAMIYATI VA MEDIA-MADANIYATNING NAZARIY-FALSAFIY TUSHUNCHASI	124-131
<i>Kurbanbaeva Ulbosin Jumag'alievna</i>	
EKOLOGIK XAVFSIZLIK TUSHUNCHASINING MOHIYATI VA XUSUSIYATLARI	132-136
<i>Narzukulova Ferangiz Rustamjonovna</i>	
ILMIY TIL VA FALSAFIY TERMINOLOGIYA: SHAKLLANISH VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	137-141
<i>Xolmirzaev Xurshid Nakibillaevich</i>	
IJTIMOIY-KASBIY FAOLIYAT JARAYONIDA SUN'iy INTELLEKTNING INSON SALOHIYATIGA TA'SIRI	142-148
<i>Султанов Бахтиёр Бахтиёрович</i>	
ОБРАЗ ФИЗИЧЕСКОЙ РАЗВИТОЙ, ГЕРОИЧЕСКОЙ ЛИЧНОСТИ В ЭПОХУ АНТИЧНОСТИ	149-153
<i>Bozorov Suxrob Komilovich</i>	
MA'NAVIY TRANSFORMATSIYANING ISTIQBOLLARI: INNOVATSION G'OYA VA LOYIHALAR	154-157
<i>Kimsanbayeva Shaxnoza Bakridinovna</i>	
MILLIY O'ZLIK VA DINIY BAG'RIKENGLIK: ZAMONAVIY JAMIYATDAGI O'ZARO TA'SIRLAR	158-163
<i>Muxamedjanova Lalixon</i>	
GLOBALASHUV VA MADANIYATLARARO ARALASHUV	164-172

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

<i>Isanova Feruza Tulqinovna</i>	
INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI XALQARO HUQUQ SOHASIGA OID LEKSIK BIRLIKLARNING DIAKRON TADQIQI	173-180
<i>Mahmudova Umida Ural qizi</i>	
INTERNET DISKURSIDA FOYDALANILADIGAN EMOJILARNING LISONIY VA MADANIY JIHATLARI	181-189
<i>Madalov Navruz Ergashevich</i>	
IMPORTANT SUBJECTS OF COMPARATIVE AND CONTRASTIVE PHILOLOGICAL STUDIES AND TRANSLATION DIFFICULTIES OF STRUCTURAL-SEMANTIC MODELS OF PROVERBS	190-194
<i>Ubaydullayev Normuhammad Xasanovich</i>	
XOTIRANOMALARDA ZAMON VA MAKON MASALASI	195-198

<i>Ochilova Habiba Akramovna</i>	
ISSUES IN THE CLASSIFICATION OF QUESTION SENTENCE TYPES IN LINGUISTICS	199-207
<i>Muxammadieva Mashxura, Amirqulova Gulxayo</i>	
FILOLOGIK TADQIQOTLARNING ZAMONAVIY TIBBIY TARJIMA VA TALQINGA TA'SIRI	208-213
<i>Karabaeva Barno Bobir qizi</i>	
A COMPARATIVE ANALYSIS OF METAPHORICAL EXPRESSIONS REFLECTING PERCEPTION IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES	214-219
<i>Aхунбабаева Наргиза Хамиджановна</i>	
ЛИНГВОПРАГМАТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ПЕРЕВОДОВ ИСТОРИЧЕСКИХ И АРХАИЧНЫХ СЛОВ В ДОКУМЕНТАЛЬНО-ИСТОРИЧЕСКОЙ ПОВЕСТИ «ВЛАСТИТЕЛЬ СЕМИ СОЗВЕЗДИЙ»	220-226
<i>Turdaliyeva Shahnoza O'ktamovna</i>	
INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI SON-GIBRID MAQOLLARNING LEKSIK-SEMANTIK TAHLILI	227-236
<i>Mansurova Shohista Isroilovna</i>	
OT OBRAZI TUSHUNCHASI (ZAMONAVIY O'ZBEK VA JAHON ADABIYOTI MISOLIDA)	237-241
<i>Davranov Akmal Akramjonovich</i>	
IJTIMOIY TENGLIK TUSHUNCHASI (INGLIZ UTOPIYALARI VA O'ZBEK DOSTONLARI MISOLIDA)	242-246
<i>Yuldasheva Aziza Yuldashevna</i>	
TARJIMASHUNOSLIKDA PRAGMATIKANING O'RNI	247-252
<i>Mirvaliyeva Malika Zoid qizi</i>	
SEMANTIKANING TARJIMADAGI AHAMIYATI	253-257
<i>Sidiknazarova Zulfiya Mirsharapovna</i>	
JADID ADABIYOTI VA MODERNIZATSIYA JARAYONLARI	258-262
<i>Ruzibayeva Aziza Kahramanova</i>	
THE MOOD OF LONGING FOR FREEDOM IN THE AGE OF BYRON	263-266
<i>Narzikulova Rayhona Ahmadovna</i>	
THE PRAGMATIC FUNCTIONS OF IRONY	267-271
<i>Najmiddinov Muhammadjon</i>	
O'ZBEK TILIDA KO'P MA'NOLILIK, SINONIMIYA, OMONIMIYA VA ULARNING ELEKTRON TEZAURUSDA AKS ETISHI	272-278
<i>Achilov Oybek Rustamovich</i>	
LEKSIK-SEMANTIK DEVIATSIYA ILGARI SURISH VOSITASI SIFATIDA	279-284
<i>Tashpulatova Mukambar Axmetovna</i>	
KOMPYUTER LINGVISTIKASI VA SUN'IY INTELLEKTNING TILGA TA'SIRI	285-289
<i>Normamatov Farrux, Toshpo'latova Xusniya</i>	
GLOBAL KESIMDA INGLIZ MADANIYATINING LINGVOKULTUROGIK JIHATLARI	290-293
<i>Shonazarova Gulnoza, Madiyeva Madina</i>	
THE ROLE OF INTERNET RESOURCE IN IMPROVING TEACHING FOREIGN LANGUAGE: METHODOLOGICAL ANALYSIS AND PRACTICAL RECOMMENDATIONS	294-297

<i>Jo'rayeva Lola Tolibjonovna</i>	
IJTIMOIY TARMOQLARDA NEOLOGIZMLARNING BUGUNGI KUNDAGI QO'LLANILISHI	298-302
<i>Saitxanova Aziza Xolmuxamedovna</i>	
TA'M VA TIL O'RTASIDAGI MUVOZANAT: TAOM DISKURSINING TARJIMA QIYINCHILIKLARI VA YECHIMLARI	303-307
<i>Axmedov Shaxzod, Nazarov Vafokul</i>	
NEOLOGIZMLAR TADQIQI TARIXIGA DOIR	308-312
<i>Mustafayeva Sojida Ulashevna</i>	
INGLIZ VA O'ZBEK TILLARDA MERONIMIK MUNOSABATLI SO'ZLARNING LEKSIKOGRAFIK TALQINLARI	313-317
<i>Buriyeva Muxayyo Zokir qizi</i>	
COMPARATIVE ANALYSIS OF MEAT IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES	322-326
<i>Berdiqulova Shaxnoza Ruziqulovna</i>	
YORDAMCHI SO'ZLARNING SHAKLIY XUSUSIYATLARIGA KO'RA TURLARI VA YASALISHI: BOG'LOVCHILAR	327-330
<i>Shokirova Gulbahor Alimovna</i>	
NEMIS TILINI O'QITISHDA YANGI YONDASHUVLAR	331-334
<i>Najmidinova Nafisa Ulja qizi</i>	
O'ZBEK TILIDA SO'ZLASHUVCHILARGA ITALYAN TILINI O'RGATISHDAGI MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI	335-339
12.00.00 – YURIDIK FANLAR	
<i>Утемуратов Махмут Ажимуратович</i>	
СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ТРАНСФОРМАЦИИ ПРАВА (ОТ ТРАДИЦИОННОГО К ЦИФРОВОМУ ПРАВУ)	340-344
<i>Masadikov Sherzodbek</i>	
ENFORCEMENT OF ARBITRATION AGREEMENT UNDER UZBEK LAW	345-351
<i>Alieva Kamola Ravshanovna</i>	
ONLINE GENDER-BASED VIOLENCE IN UZBEKISTAN: GAPS IN LEGISLATION AND THE PATH FORWARD	352-363
<i>Utebaev Salamat Maqsetbay o'g'li</i>	
KONTRABANDA UCHUN JAVOBGARLIK TO'G'RISIDAGI QONUNCHILIK EVOLYUTSIYASI: TARIXIY-HUQUQIY TAHLIL	364-372
<i>Ходжаева Ширин</i>	
ЮРИДИЧЕСКАЯ ПРИРОДА ВСЕМИРНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ЗДРАВОХРАНЕНИЯ В СИСТЕМЕ МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА	373-378
<i>Каюмова Асалия Султномуродовна</i>	
ЭЛИТА ИНДУСТРИИ ВЕНЧУРНОГО КАПИТАЛА	379-384
<i>Mirzaraximov Baxtiyor, Shokirov Bobur</i>	
ZAMONAVIY TASHKILOTLARDA KIBERXAVFSIZLIK STRATEGIYALARINING SHAKLLANISHI VA SAMARADORLIGI: MA'LUMOTLARNI HIMoya QILISH CHORALARINING RIVOJLANISHI VA NATIJADORLIGI TAHLILI	385-392

<i>Суннатиллаева Сарвиноз Иззатулло кизи</i>	
ДИСКРЕЦИОННЫЕ ПОЛНОМОЧИЯ В ЕВРОПЕЙСКОМ СОЮЗЕ И СОВете ЕВРОПЫ:	
ПРЕДЕЛЫ, КОНТРОЛЬ И СУДЕБНАЯ ПРАКТИКА	393-400
<i>Dilboboyev Nozimbek</i>	
CHET ELLIK INVESTORLARNING HUQUQIY MAQOMI HAMDA ULARNI	
DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASH BO'YICHA IMTIYOZ	
VA PREFERENSIYALAR BERISH	401-406
<i>Raximbayev O'tkir Fayzullayevich</i>	
YANGI O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASIDAGI QONUNCHILIKNI	
TAKOMILLASHTIRISH MASALASIGA NAZAR	407-414
<i>Ubaydullayev Abror Qutpilla o'g'li</i>	
HOZIRGI ZAMON ISLOM MOLIYA HUQUQI VA AN'ANAVIY HUQUQIY TIZIMLAR	
O'RTASIDAGI QIYOSIY-HUQUQIY TAHLIL VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	415-423
<i>Zokirov Sardorjon Karimjon ugli</i>	
PROCEDURAL FEATURES OF PARTICIPATION DEFENSE COUNSEL	
AT THE PRELIMINARY INVESTIGATION	424-430
<i>Axmedova Guliruxsor Ravshanovna</i>	
BOLANI OLIB BERISH VA UCHRASHTIRISH BILAN BOG'LIQ ISHLARNI KO'RIB	
CHIQISH BO'YICHA SUD VA HUQUQIY AMALIYOTNING DOLZARB MUAMMO	
VA YECHIMLARI	431-436
<i>Zoilboyev Javlon Karimjon o'g'li</i>	
MA'MURIY SUD ISHLARINI YURITISHDA QONUNIY KUCHGA KIRGAN SUD HUJJATLARINI	
YANGI OCHILGAN HOLATLAR BO'YICHA QAYTA KO'RISH YUZASIDAN ISH YURITISH	
MAZMUNI	437-441
<i>Hakimov Sunnat Furqat o'g'li</i>	
SPORT JAMOAT BIRLASHMALARINING HUQUQIY TAHLILI	442-445
<i>Файзиев Фарход Фуркат угли</i>	
ЗНАЧИМОСТЬ ЭЛЕКТРОННОЙ ТОРГОВЛИ В СОВРЕМЕННЫХ	
ГРАЖДАНСКО-ПРАВОВЫХ УСЛОВИЯХ	446-452
<i>Файзиева Гулрух Мухаммади кизи</i>	
МЕХАНИЗМЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРАВА НА НЕПРИКОСНОВЕННОСТЬ ЖИЛИЩА	453-459
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Polvonov Baxtiyor Zaylobidinovich</i>	
TIBBIYOT UNIVERSITETLARIDA «MODDALARNING NURLANISH SPEKTRINI	
O'RGANISH» MAVZUSINI IT TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA NAMOYISH	
ETISH MASALALARI	460-466
<i>Hamdamova Nozima Muqimovna</i>	
BO'LAJAK TEXNOLOGIYA FANI O'QITUVCHISI KOMPETENSIYALARINI	
RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK SHART-SHAROITLARI	467-475
<i>Zulfixarov Ilhom Maxmudovich, Zulfikorova Munojat Mirzaxmatovna</i>	
IQTISODIY-IJTIMOIY GEOGRAFIK BILIMLAR BERISHDA MATEMATIK	
METODLARDAN FOYDALANISH	476-481
<i>Qurbanova Nigina Boboxo'jayevna</i>	
ESDALIKLAR — SADRIDDIN AYNIYNING UMR VA XOTIRA KITOBI	482-488

<i>Toshtemirova Saodat Abdurashidovna</i>	
KLASTER TIZIMIDA TARIX FANLARINI O'QITISHNING	
PEDAGOGIK SHART-SHAROITLARI	489-494
<i>Inoyatov Odiljon Sabitovich</i>	
TEKISLIK LARNING O'ZARO PARALLELIGI	495-500
<i>Жумамуратова Аибахар Нурмуханбетовна</i>	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМА РАЗВИТИЯ КОГНИТИВНЫХ	
КОМПЕТЕНЦИЙ У БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НА ОСНОВЕ	
МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЫХ СВЯЗЕЙ	501-508

Received: 15 February 2025

Accepted: 20 February 2025

Published: 25 February 2025

Article / Original Paper

GRANTING PRIVILEGES AND PREFERENCES REGARDING THE LEGAL STATUS OF FOREIGN INVESTORS AND THEIR STATE SUPPORT

Dilboboev Nozimbek

Lecturer of the Department of Private International Law,
Tashkent State University of Law

E-mail: dilboboyevnozimbek@gmail.com

Abstract. This article analyses the legal status of foreign investors and the current state of state support preferences and preferences based on national legislation. In particular, achievements in national legislation and existing problem situations are revealed.

Keywords: foreign investment, foreign investors, national treatment, investment visa, private partner.

CHET ELLIK INVESTORLARNING HUQUQIY MAQOMI HAMDA ULARNI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASH BO'YICHA IMTIYOZ VA PREFERENSIYALAR BERISH

Dilboboyev Nozimbek,

Toshkent davlat yuridik universiteti,
Xalqaro xususiy huquq kafedrasi o'qituvchisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada chet ellik investorlarning huquqiy maqomi hamda ularni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash bo'yicha imtiyoz va preferensiyalar berish bo'yicha mavjud holat milliy qonunchilik asosida tahlil qilib chiqilgan. Xususan, milliy qonunchilikdagi yutuqlar va mavjud muammoli holatlar ochib berilgan.

Kalit so'zlar: chet el investitsiyalari, chet ellik investorlar, milliy rejim, investitsiya vizasi, xususiy sherik.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5SI1Y2025N62>

Har qanday huquqiy munosabat subyektlarining huquqiy maqomi ularning shu kabi munosabatlarda tutgan o'rnini belgilab beradi. Shu sababli chet ellik investorlar sifatida e'tirof etiladigan shaxslar doirasini belgilash xorijiy investitsiyalarni huquqiy tartibga solishda ham muhim amaliy ahamiyatga ega.

Birinchidan, milliy qonunchilik va xalqaro shartnomada asosida tegishli huquq va imtiyozlar berish bunga bog'liq.

Ikkinchidan, xorijiy investorning huquqiy maqomi ro'yxatdan o'tishda, tadbirkorlik faoliyati bilan shug'ullanishda muhim ahamiyatga ega.

Uchinchidan, agar shaxs qabul qiluvchi mamlakatda investor sifatida tan olingan bo'lsa, tegishli mamlakat bilan xalqaro shartnomada nazarda tutilgan boshqa shartlar ham qo'llaniladi, shuningdek, investorni davlat tomonidan diplomatik himoya qilish muhim ahamiyatga ega [1; B. 30].

Xo'sh, milliy qonunchilik tizimida chet ellik investorlar qanday huquqiy maqomga ega?

Bu savolga javob topishda birinchi o'rinda e'tibor qaratish lozim bo'lgan normativ-huquqiy hujjat O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 25-dekabrdagi O'RQ – 598-sonli "Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'g'risida"gi Qonuni hisoblanadi. Mazkur Qonunning 3-moddasida chet el investitsiyalari va chet ellik investorlar tushunchalariga ta'rif berilgan. Unga ko'ra ***chet el investitsiyalari*** deganda chet ellik investor tomonidan ijtimoiy soha, tadbirkorlik, ilmiy va boshqa faoliyat turlari obyektlariga kiritiladigan moddiy va nomoddiy boyliklar hamda ularga bo'lgan huquqlar, shu jumladan intellektual mulk obyektlariga bo'lgan huquqlar, shuningdek reinvestitsiyalar tushuniladi, ***chet ellik investorlar*** esa chet davlatlar, chet davatlarning ma'muriy yoki hududiy organlari, davlatlar o'rtasidagi bitimlarga yoki boshqa shartnomalarga muvofiq tuzilgan yoki xalqaro ommaviy huquq subyekti bo'lgan xalqaro tashkilotlar, chet davatlarning qonun hujjatlariga muvofiq tashkil etilgan va faoliyat ko'rsatadigan yuridik shaxslar, har qanday boshqa shirkatlar, tashkilotlar yoki uyushmalar, chet davlat fuqarolari va O'zbekiston Respublikasidan tashqarida doimiy yashaydigan fuqaroligi bo'lman shaxslar hisoblanadi.

Bundan tashqari, huquqshunoslikda huquqiy rejim tushunchasi mavjud, ya'ni faoliyatning muayyan sohasini tartibga soluvchi qoidalar to'plami turli darajadagi normativ-huquqiy hujjatlarda belgilangan va davlat tomonidan ta'minlangan huquqiy vositalarga asoslangan ijtimoiy munosabatlarni tartibga solish tartib-taomilidir [2; B. 6-29.].

Xalqaro investitsiya huquqining nazariyasi va amaliyotida xorijiy investitsiyalar rejimlari mutlaq va nisbiyga bo'linadi. Birinchisi to'liq himoya qilish va xavfsizlik, kansitmaslik, adolatli va teng huquqli muomala qilish tamoyillariga, investitsiyalarga taalluqli majburiyatlarni bajarish, xalqaro huquq doirasida murojaat qilish majburiyatlariga asoslanadi. Ikkinchisi – eng katta qulaylik rejimi va milliy rejim [3; B. 41.] Xorijiy investitsiyalarning mutlaq rejimi tamoyillari xorijiy kapital qo'yilmalarning to'liq himoya qilinishini ta'minlashga qaratilgan [4; B. 155.].

"Milliy rejim" – bu mezbon davlat hududida investorlarning huquqlari asosan mahalliy (milliy) qonunlar bilan belgilanadi va kapitalning kelib chiqishi mamlakat qonunlari emas. Shu bilan birga, xorijiy investitsiyalar rejimi milliy yuridik shaxslarga (milliy kapitalga) berilgan rejimdan kamroq qulay bo'lishi mumkin emas [5; B. 136.].

O'zbekiston Respublikasining "Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'g'risida"gi Qonuni 9-bobida ham chet el investitsiyalari uchun alohida milliy huquqiy rejim nazarda tutilgan. Unga ko'ra chet ellik investorlarga hamda chet el investitsiyalariga adolatli va teng huquqli rejim taqdim etiladi, ularni to'liq va doimiy ravishda himoya qilish hamda ularning xavfsizligi ta'minlanadi. Bunday rejim O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomalarida belgilangan rejimga, O'zbekiston Respublikasining yuridik va jismoniy shaxslari tomonidan amalga oshiriladigan investitsiyalarning tegishli rejimiga nisbatan noqulayroq bo'lishi mumkin emas.

Shu bilan birga mazkur Qonun chet ellik investorlarga Qonunning 10-moddasidagi umumiylu huquqlardan tashqari boshqa qo'shimcha huquqlarni ham kafolatlagan. Jumladan, chet ellik investorlar:

- O'zbekiston Respublikasidagi investitsiya faoliyati natijasida olingan, o'ziga tegishli bo'lgan ixtirolarni, foydali modellarni va sanoat namunalarini xorijda hamda O'zbekiston Respublikasida patentlash to'g'risida mustaqil ravishda qaror qabul qilish;

soddalashtirilgan tartibda va O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarorlarida nazarda tutilgan shartlarda O'zbekiston Respublikasida yashash guvohnomasini, O'zbekiston Respublikasidan chiqmasdan muddatini uzaytirish imkoniyati bilan "investitsiya vizasi"ni olish;

ular va ularning oila a'zolari (turmush o'rtog'i, ota-onasi va farzandlari) esa "investitsiya vizasi" amal qilish muddatiga mos ravishda "mehmon vizasi"ni olish, O'zbekiston Respublikasi hududida ishga joylashish, O'zbekiston Respublikasi fuqarolari uchun nazarda tutilgan teng huquqlar asosida tibbiy va ta'lim xizmatlaridan foydalanish, O'zbekiston Respublikasining ta'lim muassasalarida o'rta va oliy ta'lim olish;

investitsiya faoliyatini amalga oshirish maqsadida har qanday chet davlat fuqarolari va O'zbekiston Respublikasidan tashqarida doimiy yashovchi fuqaroligi bo'limgan shaxslar bilan mehnat shartnomalarini erkin tuzish;

O'zbekiston Respublikasining butun hududida erkin harakatlanish;

O'zbekiston Respublikasi hududida qonuniy ravishda faoliyat ko'rsatayotgan har qanday sug'urta tashkilotida, shuningdek, investitsiyalarni siyosiy va boshqa tavakkalchiliklardan sug'urtalash bo'yicha xalqaro tashkilotlar, chet el agentliklari, boshqa sug'urta kompaniyalarida sug'urta himoyasiga bo'lgan huquqdan foydalanish kabi huquqlarga ega.

Keyingi masala O'zbekiston Respublikasida chet ellik investorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash hamda ularga imtiyoz va preferensiyalar berishning amaldagi holatini tahlil qilishdir.

O'zbekiston Respublikasining "Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'g'risida"gi Qonunning 30-moddasiga muvofiq investitsiyalarni va investitsiya faoliyatini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash quyidagi usullarda amalga oshiriladi:

- imtiyozlar va preferensiyalar qo'llash;
- investitsiya loyihasini birgalikda moliyalashtirish uchun markazlashtirilgan investitsiyalar ajratish;
- moliyaviy, maslahat berish va axborot jihatidan qo'llab-quvvatlash.

Xususan, Qonunning 32-moddasida maslahat berish va axborot yordamini ko'rsatish vazifasi Davlat boshqaruvi organlari va mahalliy davlat hokimiyati organlari, shu jumladan O'zbekiston Respublikasining xorijdagi diplomatik vakolatxonalari va konsullik muassasalari, xalqaro moliya institutlari huzuridagi O'zbekiston Respublikasi vakolatxonalariga yuklatilgan.

Qonunda investitsiyalarni va investitsiya faoliyatini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash uchun qo'llaniladigan imtiyoz hamda preferensiyalar quyidagilarni o'z ichiga olishi belgilangan:

- davlat mulki bo'lgan obyektlarni yoki ularga bo'lgan mulkiy huquqlarni imtiyozli yoki nolga teng xarid qiymati bo'yicha investorga berish;
- soliqlar va to'lovlar bo'yicha imtiyozlar berish;
- investitsiya loyihasini amalga oshirish uchun investor tomonidan olinadigan kreditlar bo'yicha foiz stavkalarini subsidiyalash.

Imtiyozlar va preferensiyalarni berishda esa quyidagilar inobatga olinishi nazarda tutilgan:

- investitsiyalar hajmiga;
- investitsiya loyihasi amalga oshiriladigan joyning shart-sharoitlariga;

- kutilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy samaraga va yangi ish o'rinlarini yaratishga;
- investitsiya loyihasini amalgalashish sohalari va tarmoqlariga.

Masalan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2012-yil 10-apreldagi Farmonida To'g'ridan-to'g'ri xususiy xorijiy investitsiyalar uchun beriladigan imtiyozlar joriy etiladigan iqtisodiyot tarmoqlari Ro'yxati keltirilgan va unda 20 ta iqtisodiyot tarmoqlari ko'rsatib o'tilgan [6]. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2005-yil 11-apreldagi Farmonida esa mazkur ro'yxatga 22 ta iqtisodiyot tarmoqlari kiritilgan [7].

Chet ellik investorlarning mulkdor sifatidagi maqomini belgilab beruvchi normativ-huquqiy hujjatlar orasida O'zbekiston Respublikasining 1990-yil 31-oktyabrdagi O'RQ – 152-XII-sonli "Mulkchilik to'g'risida"gi Qonuni ham alohida ahamiyatga ega. Aynan mazkur Qonunning 4-moddasida ilk bor boshqa davlatlar, xalqaro tashkilotlar, boshqa davlatlarning yuridik shaxslari va fuqarolari, fuqaroligi bo'limgan shaxslar mulkiy huquq subyektlari sifatida tilga olingan. Ushbu Qonunning 6-bo'limida esa bu toifadagi mulklar chet el fuqarolari, chet el yuridik shaxslari, ajnabiylar davlatlar va xalqaro tashkilotlarning mulki tarzida alohida tasniflangan [8]. O'zbekiston Respublikasining 2012-yil 24-sentyabrdagi O'RQ – 336-sonli "Xususiy mulkni himoya qilish va mulkdorlar huquqlarining kafolatlari to'g'risida"gi Qonuning 25-moddasida esa chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'limgan shaxslar, agar O'zbekiston Respublikasining qonunlarida yoki xalqaro shartnomalarida boshqacha qoida nazarda tutilmagan bo'lsa, O'zbekiston Respublikasi hududida O'zbekiston Respublikasining fuqarolari bilan teng ravishda mulk huquqidan foydalanishi belgilangan [9].

Demak, amaldagi qonunchilikka asosan chet ellik investorlar ham to'laqonli mulk huquqi subyekti hisoblanadi.

Yana bir qiziqarli jihat O'zbekiston Respublikasida ayrim investitsiya faoliyati shakllari bilan faqat chet ellik investorlar shug'ullanishi mumkin. Aynan mazkur holat ularning investitsiya bozoridagi ustun mavqeyini ta'minlaydi. Masalan, konsessiyachilik faoliyati hamda hamda mahsulot taqsimotiga oid bitimlar shular jumlasidandir.

Chet ellik investorlarning huquqiy maqomini belgilashda O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 10-maydagi O'RQ – 537-sonli "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi Qonuni ham o'ziga xos ahamiyatga ega. Mazkur Qonunning 13-moddasiga muvofiq davlat sherigi va xususiy sherik davlat-xususiy sheriklik to'g'risidagi bitimning taraflari sifatida belgilangan bo'lib, Qonunning 3-moddasiga binoan **xususiy sherik** O'zbekiston Respublikasining yoki chet davlatning qonun hujjatlariga muvofiq ro'yxatdan o'tkazilgan, davlat sherigi bilan davlat-xususiy sheriklik to'g'risida bitim tuzgan tadbirkorlik faoliyati subyekti va shunday subyektlarning birlashmasi hisoblanadi [10]. Bu holatda e'tiborli jihat shuki, mazkur faoliyatda O'zbekiston Respublikasi rezidentlari ham norezidentlari ham xususiy sherik maqomiga ega bo'lishi mumkin. Ammo muayyan tashkiliy shakl xususidagi talab, ya'ni tadbirkorlik faoliyati subyekti va shunday subyektlarning birlashmasi bo'lishlik bir tomonda chet ellik investorlarning huquqlarini cheklash ham hisoblanadi. Chunki xorijiy investor muayyan tadbirkorlik faoliyati subyekti bo'lmasa ham unda davlat-xususiy sheriklik faoliyatini amalgalashish uchun yetarli moliyaviy resurs va qiziqish bo'lishi mumkin. Lekin xususiy sherik chet davlat qonun hujjatlarini yoki O'zbekiston Respublikasining 2012-yil 2-maydagi O'RQ – 328-sonli "Tadbirkorlik faoliyati erkinligining kafolatlari to'g'risida"gi Qonuni 4-moddasi 1-qismiga muvofiq tadbirkorlik faoliyati subyektlari sifatida belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan

o'tgan hamda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirayotgan yuridik va jismoniy shaxslar bo'lishi lozim[11].

Yana bir investitsiya faoliyati shakli qimmatli qog'ozlarni bozori bilan bog'liq va unda ham chet ellik investorlar muayyan huquqiy maqomga ega. O'zbekiston Respublikasining 2015-yil 3-iyundagi O'RQ – 387сонли “Qimmatli qog'ozlar bozori to'g'risida”gi Qonuni 3-moddasiga muvofiq investorlar qimmatli qog'ozlar bozori ishtirokchisi bo'lishi mumkin va investor deganda qimmatli qog'ozlarni o'z nomidan va o'z hisobidan oluvchi yuridik yoki jismoniy shaxs tushuniladi [12].

Bundan tashqari, O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 18-fevraldag'i O'RQ – 604-sonli “Maxsus iqtisodiy zonalar to'g'risida”gi Qonuni 3-moddasida investor foyda olish maqsadida investitsiya faoliyati obyektlariga o'zining mablag'larini va (yoki) qarz mablag'larini yoxud jalb qilingan boshqa investitsiya resurslarini investitsiya qilishni amalga oshiruvchi investitsiya faoliyati subyekti ekanligi belgilangan [13]. Mazkur ta'rif O'zbekiston Respublikasining “Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'g'risida”gi Qonunidagi investor tushunchasi bilan bir xil va ushbu Qonunning 9-moddasiga asosan O'zbekiston Respublikasining fuqarolari, yakka tartibdagi tadbirkorlari va yuridik shaxslari – rezidentlari, davlat boshqaruvi organlari va mahalliy davlat hokimiyati organlari, chet davlatlar, chet davlatlarning ma'muriy yoki hududiy organlari, xalqaro tashkilotlar hamda chet ellik yuridik shaxslar va fuqarolar, shuningdek fuqaroligi bo'limgan shaxslar investitsiya faoliyatining subyektlaridir.

Umuman olganda, amaldagi qonunchilik tizimida investorlarning huquqiy maqomi yuqoridagi normalarda belgilangan huquqiy asosga ega. Ammo qonunchilik tizimining murakkabligi, havolaki normalarning ko'pligi va muayyan unifikatsiyalashgan qonun hujjati hamda barcha subyektlar uchun shaffof, tushunarli va liberal tamoyillar borasidagi kamchiliklar hali ham mavjud. Aynan mazkur holat ayrim qonun hujjatlari takomillashtirilgan yangi talqinda qabul qilinayotgan bo'lsada, ularning hanuz amaliyotda ishlamayotganligiga sabab bo'lmoqda.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Бахин С.В. Инвестиционное право и инвестиционная политика // Правовое положение иностранных инвестиций в странах с переходной экономикой / под общ. ред. М. Богусловского, А. Трунка. На нем., англ., рус. яз. Osfeuropafrschung. Band 47. BWV. 2006. – С. 30.
2. Матузов Н.И. Правовые режимы: Вопросы теории и практики / Н.И. Матузов, А.В. Малько // Правоведение: журнал. – 2013. – №1. – С. 6 – 29.
3. Евтеева М.С. Международные двусторонние инвестиционные соглашения. – М.: 2012. – С. 41.
4. Наталья Беседкина. Инвестиционное право. – М.: Юрайт, 2015. – С. 155.
5. Ерпылёва Н.Ю. Международное частное право. – М.: ВШЭ, 2015. – С. 136.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2012-yil 10-apreldagi PF – 4434-sonli “To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar jalb etilishini rag'batlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida”gi Farmoni // Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 04.05.2018-yil, 06/18/5428/1158-son.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2005-yil 11-apreldagi PF – 3594-sonli “To'g'ridan-to'g'ri xususiy xorijiy investitsiyalarni jalb etishni rag'batlantirish borasidagi qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida”gi Farmoni // Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 22.05.2018-yil, 06/18/5444/1244-son.

8. O'zbekiston Respublikasining 1990-yil 31-oktabrdagi O'RQ – 152-XII-sonli "Mulkchilik to'g'risida"gi Qonuni // O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017-yil, 37-son, 978-modda.
9. O'zbekiston Respublikasining 2012-yil 24-sentabrdagi O'RQ – 336-sonli "Xususiy mulkni himoya qilish va mulkdorlar huquqlarining kafolatlari to'g'risida"gi Qonuni // O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017-yil, 24-son, 487-modda.
10. O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 10-maydagi O'RQ – 537-sonli "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi Qonuni // Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 11.05.2019-yil, 03/19/537/3113-son.
11. O'zbekiston Respublikasining 2012-yil 2-maydagi O'RQ – 328-sonli "Tadbirkorlik faoliyati erkinligining kafolatlari to'g'risida"gi Qonuni // Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 08.01.2020-yil, 03/20/601/0025-son.
12. O'zbekiston Respublikasining 2015-yil 3-iyundagi O'RQ – 387-sonli "Qimmatli qog'ozlar bozori to'g'risida"gi Qonuni // Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 25.12.2019-yil, 03/19/597/4193-son.
13. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 18-fevraldagi O'RQ – 604-sonli "Maxsus iqtisodiy zonalar to'g'risida"gi Qonuni // Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 18.02.2020-yil, 03/20/604/0175-son.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

Nº S/1 (5) – 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb
muammolari” elektron jurnali 2020-yil
6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan
davlat ro’yxatiga olingan.**

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:
100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy
tumani, Kichik Beshyog’och ko’chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:
scienceproblems.uz@gmail.com
Bog’lanish uchun telefon:
(99) 602-09-84 (telegram).